

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Aika 22.08.2023, klo 17:03 - 17:43

Paikka Hollolan pääkirjaston kokoushuone, Nuottikuja 2, 15870 Hollola

Käsitellyt asiat

- § 25 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 26 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 27 Asialistan hyväksyminen**
- § 28 Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025—2027 taloussuunnitelman laadintaohjeet/Ympäristöterveys**
- § 29 Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2023 toteumaraportti 30.6.2023**
- § 30 Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, viite 962/03.04.04.04.29/2023**
- § 31 Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, viite 904/03.04.04.04.29/2023**
- § 32 Jäsenen nimeäminen Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteistyöryhmään**
- § 33 Ajankohtaiset asiat**
- § 34 Ilmoitusasiat**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Satu Segersven, puheenjohtaja
Tommi Hykkyrä
Kari Hyytiä
Rauno Hännikäinen
Mirva Illi-Lampio
Heli Kiviaho
Pentti Lampi
Tarja Tornio

Muut saapuvilla olleet

Iina Tuukkala, hallintosihteeri, sihteeri
Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja, esittelijä

Poissa

Seija Kasurinen, 1. varapuheenjohtaja
Minna Halme, varajäsen
Torsti Hokkanen, varajäsen
Teemu Kinnari, kunnanhallituksen puheenjohtaja
Veikko Kotolahti
Juha-Matti Laiho, varajäsen
Riitta Lonka, varajäsen
Päivi Matilainen, varajäsen
Tero Mäyrä, varajäsen
Lasse Peltonen, varajäsen
Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja
Henri Saari
Juha-Matti Salo, varajäsen
Leena Santamäki, varajäsen
Hannu Siljander, varajäsen
Sari Volanen, varajäsen

Allekirjoitukset

Satu Segersven
Puheenjohtaja

Iina Tuukkala
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

22.08.2023

22.08.2023

Pentti Lampi

Heli Kiviaho

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on viety nähtäväksi www.hollola.fi 23.8.2023.

Iina Tuukkala

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 25

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Todetaan kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Todettiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 26

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Seija Kasurinen ja Heli Kiviaho.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Pentti Lampi ja Heli Kiviaho.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 27

Asialistan hyväksyminen

Kunnan hallintosäännön § 101 mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Hallintosäännön § 102 mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta hyväksyy esityslistan kokouksen asialistaksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Kunnanhallitus, § 166, 19.06.2023
Ympäristöterveyslautakunta, § 28, 22.08.2023

§ 28

Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025—2027 taloussuunnitelman laadintaohjeet
/Ympäristöterveys

HOLDno-2023-526

Kunnanhallitus, 19.06.2023, § 166

Valmistelijat / lisätiedot:
Maarit Kuivala-Ruiz
maarit.kuivala-ruiz@hollola.fi
talouspäällikkö

Liitteet

1 LAADINTAOHJE 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

Kuntalain (410/2015) 110§:ssä säädetään kunnan talousarviosta ja sen tasapainovaatimuksesta.

Hollolan kunnan hallintosäännön mukaan suunnittelukehystä ja talousarvion laadintaohjeesta päättää kunnanhallitus.

Konsernipalveluissa on valmisteltu talousarvion laadintaohjeet palvelualueille noudatettavaksi. Laadintaohjeen mukainen raami päättyy vuoden 2024 osalta 0,8 miljoonan euron ylijäämävaihteluun. Raamissa on otettu huomioon arviot henkilöstömenojen ja kustannustason nousuista sekä palveluverkkomuutosten vaikutus. Strategian toteuttamista varten on raamiin varattu 1,3 miljoonan euron kohdentamaton varaus. Verotulojen lasku -3,1 miljoonaa euroa kuluvaan vuoden ennusteeseen nähden perustuu kuntaliiton toukokuun ennusteeseen. Keskeinen selitys verotulojen laskulle on vuonna 2023 saadut vuoden 2022 korkeamman kuntaveron mukaiset tilitykset. Valtionosuuksien lasku -2,0 miljoonaa euroa kuluvaan vuoden ennusteeseen nähden perustuu sekä kuntaliiton että valtiovarainministeriön toukokuussa julkaisemiin ennusteisiin.

Palvelualueet valmistelevat talousarvioesityksensä siten, että palvelualueen sitova taso on toimintakate. Vesihuoltolaitoksen ja Ympäristöterveydenhuollon taseyksiköiden tilikauden tuloksen tulee päättyä nolliin. Valmistelun aikataulu on esitetty laadintaohjeen ensimmäisellä sisältösivulla.

Ehdotus

Esittelijä: Päivi Rahkonen, kunnanjohtaja

Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan vuoden 2024 talousarvion- ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman laadintaohjeen.

Päätös

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Valmistelija / lisätiedot:
Marika Marila
marika.marila@hollola.fi
taloussuunnittelija

Liitteet

1 LAADINTAOHJE 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2025-2027

Talousarvioraami ja -laadintaohje on käsitelty kunnanhallituksessa 19.6.2023.

Kuntalain (410/2015) 110§:ssä säädetään kunnan talousarviosta ja sen tasapainovaatimuksesta.

Hollolan kunnan hallintosäännön mukaan suunnittelukehystä ja talousarvion laadintaohjeesta päättää kunnanhallitus.

Konsernipalveluissa on valmisteltu talousarvion laadintaohjeet palvelualueille noudatettavaksi. Laadintaohjeen mukainen raami päättyy vuoden 2024 osalta 0,8 miljoonan euron ylijäämävaihteluun. Raamissa on otettu huomioon arviot henkilöstömenojen ja kustannustason nousuista sekä palveluverkkomuutosten vaikutus. Strategian toteuttamista varten on raamiin varattu 1,3 miljoonan euron kohdentamaton varaus. Verotulojen lasku -3,1 miljoonaa euroa kuluva vuoden ennusteeseen nähden perustuu kuntaliiton toukokuun ennusteeseen. Keskeinen selitys verotulojen laskulle on vuonna 2023 saadut vuoden 2022 korkeamman kuntaveron mukaiset tilitykset. Valtionosuuksien lasku -2,0 miljoonaa euroa kuluva vuoden ennusteeseen nähden perustuu sekä kuntaliiton että valtiovarainministeriön toukokuussa julkaisemiin ennusteisiin.

Palvelualueet valmistelevat talousarvioesityksensä siten, että palvelualueen sitova taso on toimintakate. Vesihuoltolaitoksen ja Ympäristöterveydenhuollon taseyksiköiden tilikauden tuloksen tulee päättyä nollaan. Valmistelun aikataulu on esitetty laadintaohjeen ensimmäisellä sisältösivulla.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys valmistelee talousarvioesityksensä siten, että taseyksikön tilikauden tuloksen tulee päättyä nollaan

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee tiedoksi talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2025-2027 laadintaohjeet.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi

Tiedoksi: hallinto- ja talousjohtaja, talouspalvelut@hollola.fi, ympäristöterveysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Ympäristöterveyslautakunta, § 25, 13.12.2022

Ympäristöterveyslautakunta, § 29, 22.08.2023

§ 29

Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman 2023 toteumaraportti 30.6.2023

HOLDno-2022-530

Ympäristöterveyslautakunta, 13.12.2022, § 25

Valmistelijat / lisätiedot:

Heli Randell

heli.randell@hollola.fi

elinvoimajohtaja

Liitteet

1 Ympäristöterveydenhuollon yhteinen valvontasuunnitelma 2020 - 2024

Valmistelija

Silja Mäkelä, ympäristöterveyskeskuksen toimialajohtaja/Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, silja.makela@phhyky.fi

Ympäristöterveydenhuollon lainsäädäntö, elintarvikelaki (297/2021) 39§, eläinlääkintähuoltolaki (765/2009) 10§, tupakkalaki (549/2016) 84 § ja terveydensuojelulaki (763/1994) 6§ edellyttävät kuntia laatimaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman. Valvontasuunnitelmassa kuvattavia asioita ovat mm. valvonnan painopisteet, säännölliset tarkastukset, näytteenotto ja valvontasuunnitelman toteutumisen arviointi. Valvontasuunnitelmissa käsitellään myös muuta valvontaa, muita ympäristöterveydenhuollon tehtäviä sekä tehtävien hoitamiseen käytettäviä resursseja. Valvonnan on oltava laadukasta, riskiperusteista ja terveyshaittoja ehkäisevää.

Ruokavirasto ja Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira ovat laatineet Ympäristöterveydenhuollon yhteisen valtakunnallisen valvontaohjelman kaudelle 2020-2024. Valtakunnallisen valvontaohjelman yhteisessä osassa määritellään ympäristöterveydenhuollon valvonnan yleiset ja yhteiset periaatteet. Lisäksi Valvira on laatinut terveydensuojelun ja tupakkalain valtakunnalliset valvontasuunnitelmat ja Ruokavirasto on laatinut elintarvikeketjun kansallisen valvontasuunnitelman vuosille 2020-2024.

Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ympäristöterveyskeskuksessa on laadittu ympäristöterveydenhuollon lakialat kattava valvontasuunnitelma vuosille 2020-2024 ja yhtymän hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen lautakunta on hyväksynyt sen 11.12.2019. Päijät-Hämeen ympäristöterveyden valvontasuunnitelma noudattaa pääpiirteissään tätä aiemmin koko ohjelmakaudelle laadittua suunnitelmaa. Suunnitelman päivityksessä vuodelle 2023 on huomioitu ympäristöterveydenhuollon organisoitumisessa tapahtuva muutos 1.1.2023 sekä vuosittaisten valvontamäärien ja projektien tarkennukset. Valvontasuunnitelmassa esitetään myös valvontasuunnitelman toteutumisen arvioinnissa käsiteltävät asiat. Ympäristöterveyskeskuksen toimialajohtaja esittelee valvontasuunnitelman lautakunnalle kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää

- hyväksyä Päijät-Hämeen ympäristöterveyden valvontasuunnitelman ohjelmakauden 2020-2024 loppuosalle.
- valtuuttaa Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ympäristöterveyskeskuksen toimialajohtajan toimittamaan valvontasuunnitelman Etelä-Suomen aluehallintovirastoon vuoden 2022 loppuun mennessä.
- seurata valvontasuunnitelman toteutumista puolivuositain. Tätä varten lautakunnalle toimitetaan raportti valvontasuunnitelman toteumasta kesäkuun lopun tilanteessa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ympäristöterveyslautakunta, 22.08.2023, § 29

Valmistelija / lisätiedot:

Silja Mäkelä

silja.makela@hollola.fi

ympäristöterveysjohtaja

Liitteet

1 Valvontasuunnitelman toteutuminen 30.6.2023

2 Terveysturvallisuuden projektien tilanne 30.6.2023

Ympäristöterveyslautakunta on kokouksessaan 13.12.2022 § 25 hyväksynyt ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman vuodelle 2023. Samalla lautakunta on päättänyt seurata suunnitelman toteutumista puolivuositain.

Valvontasuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja projektien toteutumisen tilanne 30.6.2023 on kuvattu liitteenä olevissa yhteenvedoissa. Näiden perusteella voidaan todeta, että säännöllinen valvonta ja asetetut tavoitteet näyttävät toteutuvan suunnitellusti. Ainoastaan Ruokaviraston valtakunnallinen Valvojan työkalupakki -painopiste ei ole toistaiseksi käynnistynyt. Säännöllisen valvonnan tarkastusten toteuma on kokonaisuutena noin 50 %.

Myös vuoden 2023 projektit etenevät suunnitellusti. Huoneistovesien näytteenoton ja analyysien yhdenmukaistaminen - projekti painottuu pääosin vuodelle 2024 henkilöstötilanteesta johtuen.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteumaraportin tiedokseen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tiedoksi

Asianosainen: ympäristöterveysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Ympäristöterveyslautakunta, § 12, 18.04.2023
Ympäristöterveyslautakunta, § 30, 22.08.2023

§ 30

Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, viite 962/03.04.04.04.29/2023

HOLDno-2023-108

Ympäristöterveyslautakunta, 18.04.2023, § 12

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä

silja.makela@hollola.fi

ympäristöterveysjohtaja

Liitteet

1 Oy Haganol Ab vastine 27.1.2023

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ympäristöterveyskeskuksen toimialajohtaja on tehnyt 13.12.2022 viranhaltijapäätöksen, jolla määrätään Oy Haganol Ab hävittämään Ruokaviraston valvontapyyntöön 2289/04.02.01/2022 mukainen jäljellä oleva raaka-aine ja siitä valmistetut tuotteet todisteellisesti 13.1.2023 mennessä. Valvontapyyntöjen syynä oli liiallinen matriinin määrä toimijan hankkimissa lakritsiuutejauhe-erissä. Toimija on jättänyt 27.1.2023 Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnalle oikaisuvaatimuksen em. päätökseen. Toimija on liittännyt oikaisuvaatimukseensa Euroopan makeisyhdistyksen (Caobiconin) sekä saksalaisen asianajotoimiston (KROHN Rechtsanwälte, 2.3.2022) antamat lausunnot, joiden yhteinen kanta on se, ettei torjunta-aineasetusta (EY) N:0 396/2005 sovelleta lakritsia sisältävien tuotteiden matriiniin/oksimatriiniin, koska näiden esiintymisen syy raaka-aineessa on luontainen. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa sen jälkeen, kun toimija on saanut päätöksen tiedokseen.

Oikaisuvaatimuksessa toimija vaatii viranhaltijapäätöksen peruuttamista tai aloittamaan koko Suomen elintarviketeollisuutta tasa-arvoisesti koskevan seulonnan, vetämään raja-arvon ylittävät tuotteet markkinoilta ja estämään raaka-aineen käytön. Lisäksi toimija pyytää viranomaisilta kantaa, miksi viranomainen ei reagoi yleisesti tiedossa olevaan asiaan, että matriinia esiintyy lakritsassa. Toimija myös kysyy, voidaanko tuotteet hävittää ne todisteellisesti esimerkiksi jakamalla ne ilmaiseksi kuluttajille sekä miksi toimijoita vaaditaan osoittamaan tuotteiden matriinittomuus, kun viranomainen ei pysty nimeämään käytettävää määritysmenetelmää.

Elintarvikevalvontaa tekevien viranomaisten toimivalta

Ruokavirastolta on tullut Hollolan kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle kaksi valvontapyyntöä koskien Oy Haganol Ab:n vastaanottamia lakritsiuutejauhe-eriä (2289 /04.02.01/2022 ja 5568/04.02.01/2022). Ruokaviraston ja kunnan elintarvikevalvonnan tehtävistä säädetään elintarvikelain (297/2021) 24 ja 27 §:ssä. Ruokaviraston tehtävänä on mm. vastata valtakunnallisesti erityistä asiantuntemusta vaativista elintarviketurvallisuuden valvontatehtävistä ja toimia Euroopan unionin lainsäädännössä ja kansainvälisissä sopimuksissa edellytettynä kansallisena viranomaisena tai yhteispisteenä elintarvikevalvontaan liittyvissä asioissa silloin, kun sitä ei ole säädetty muun viranomaisen tehtäväksi. Kunta huolehtii toimialueellaan elintarvikevalvonnasta siten kuin elintarvikelaissa säädetään. Koska Ruokavirastolla ei

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

ole elintarvikelaissa säädettyä toimivaltaa yksittäisen valvontakohteen valvontaan, tulee kunnan toimeenpanna sen antamat valvontapyynnöt. Tästä johtuen terveydensuojeluinsinööri Soile Taikina-aho on suorittanut takaisinvetotarkastukset Oy Haganol Ab:n elintarvikehuoneistossa 5.5.2022, 6.10.2022 ja 11.10.2022. Takaisinvetotarkastuksista on laadittu yksi yhteinen tarkastuskertomus (tapahtumatunnus 1486359). Valvontapyyntöjen 2289/04.02.01/2022 ja 5568/04.02.01/2022 kohteena olevat, takaisinvedettävät raaka-aineet ja tuotteet olivat kaikki varastoituna samaan paikkaan Oy Haganol Ab:n varastolla. Tarkastuskertomuksessa terveydensuojeluinsinööri Taikina-aho kehotti toimijaa hävittämään Ruokaviraston valvontapyyntöjen mukaiset raaka-aineet ja niistä valmistetut tuotteet ja toimittamaan todistuksen hävittämisestä ympäristöterveyskeskukseen. Koska toimija ilmoitti jo tarkastuksella, että hän haluaa asiassa valituskelpoisen päätöksen, häntä kuultiin ennen päätöksentekoa tarkastuspöytäkirjalla.

Vastineessaan kuulemiseen Oy Haganol Ab on todennut tulleen kohdelluksi epäoikeudenmukaisesti, koska maailmassa ei ole lakritsia, joissa matriinia ei olisi. Vastineessa on tuotu esille toimijoiden tasa-arvoinen kohtelu, matriinia sisältävän raaka-aineen laaja käyttö, torjunta-aineasetuksen soveltamisen virheellisesti matriiniin, prosessikertoimien käyttämisen vain lopputuotteeseen sekä pitoisuusmäärityksissä käytettävän analyysimenetelmän puuttuminen. Koska suurin osa vastineessa esitetyistä asioista ei kuulu kunnan elintarvikevalvonnan toimivaltaan, vastineessa esitetyistä asioista pyydettiin lausuntoa Ruokavirastolta. Ruokavirasto toimitti tiedoksi Helsingin kaupungin elintarviketurvallisuusyksikölle antamansa lausunnon Ruokaviraston näkemys matriinin jäämistä elintarvikkeissa /lakritsituotteissa, 25.10.2022, 6597/04.02.20.10/2022. Lausunnon perusteella Ruokaviraston näkemys on, että toimijan tulee vetää markkinoilta pois elintarvikkeet, jotka ovat torjunta-aineasetuksen vastaisia.

Lainsäädännön perustelut takaisinvedolle

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 178/2002 elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista (Yleinen elintarvikeasetus) 19 artiklassa säädetään elintarvikealan toimijoiden vastuusta elintarviketurvallisuudesta. Artiklan mukaan elintarvikealan toimijalle säädetään velvollisuus poistaa elintarvikelainsäädännön vastainen elintarvike markkinoilta. Jos elintarvikealan toimija katsoo tai sillä on syytä epäillä, että sen maahantuoma, tuottama, jalostama, valmistama tai jakelema elintarvike ei ole elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien vaatimusten mukainen, on sen välittömästi käynnistettävä menettely elintarvikkeiden poistamiseksi markkinoilta. Jos se ei ole enää alkuperäisen toimijan välittömässä valvonnassa, on tästä ilmoitettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Yleisen elintarvikeasetuksen artiklassa 7 säädetään ennalta varautumisen periaatteesta. Kohdassa 1 säädetään seuraavasti; jos tietyissä tapauksissa käytettävissä olevien tietojen arvioinnin perusteella terveystieteen mahdollisuus tunnistetaan, mutta asiasta ei ole vielä tieteellistä varmuutta, voidaan toteuttaa yhteisön päättämän korkeatasoisen terveyden suojelun varmistamisen edellyttämiä väliaikaisia riskinhallintatoimenpiteitä, kunnes on saatu täydentävä tieteellinen tieto kattavampaa riskinarviointia varten.

Elintarvikelain 6 §:n 3 momentin mukaan elintarviketoiminnan on oltava sellaista, että tuotettavien, valmistettavien, säilytettävien tai käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus ei vaarannu ja elintarviketoiminta muutoin täyttää

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

elintarvikelainsäädännön mukaiset vaatimukset. Elintarvikelain 59 §:n 2 momentin mukaan valvontaviranomaisen on määrättävä elintarvike tai kontaktimateriaali hävitettäväksi, jos sen käyttö ei ole mahdollista tai jos terveydelliset syyt tai elintarvikesäännökset sitä edellyttävät.

Torjunta-ainejäämäasetuksen (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus torjunta-ainejäämien enimmäismääristä kasvi- ja eläinperäisissä elintarvikkeissa ja rehuissa tai niiden pinnalla sekä neuvoston direktiivin 91/414/ETY muuttamisesta (EY) N:o 396/2005) 18 artiklan 1b kohdassa todetaan, että liitteen I piiriin kuuluvat tuotteet eivät saa niitä elintarvikkeina tai rehuina markkinoille saatettaessa sisältää torjunta-aineen jätettä, joka on suurempi kuin 0,01 mg/kg niiden tuotteiden osalta, joille ei ole liitteissä II ja III vahvistettu erityistä jätteen enimmäismäärää, tai sellaisten tehoaineiden osalta, joita ei mainita liitteessä IV. Torjunta-ainejäämäasetuksen liite I on korvattu Komission asetuksella (EU) 2018/62 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 396/2005 liitteen I korvaamisesta. Liitteessä yhtenä tuotteena, johon jätteen enimmäismääriä sovelletaan, mainitaan lakritsi. Jalostettujen tai useista ainesosista koostuvien elintarvikkeiden osalta sovelletaan torjunta-ainejäämäasetuksen 20 artiklaa, jonka 1 kohdan mukaan, kun liitteissä I tai III ei ole vahvistettu jätteen enimmäismäärää jalostetuille ja /tai useista ainesosista koostuville elintarvikkeille tai rehuille, jätteen enimmäismääränä sovelletaan artiklan 18 kohdassa 1 säädettyjen jätteen enimmäismäärää ottaen huomioon jalostuksen ja/tai sekoittamisen aiheuttamat muutokset. Euroopan komissio on pysyvän komitean kokouksessa 22.-23.2.2022 todennut, että torjunta-ainejäämäasetuksen 3 artiklan kohta 2 c ei sulje pois niitä asetuksen alle kuuluvia jätettä, joiden esiintymisen syy on jokin muu kuin torjunta-ainekäyttö, mukaan lukien jätteen luontaiset lähteet. Matriini on kemiallinen torjunta-aine, jonka jätteen sovelletaan torjuntaainejäämäasetuksessa annettua enimmäismäärää 0,01 mg/kg. Torjuntaainejäämäasetusta sovelletaan matriiniin huolimatta siitä, mikä matriinin lähde on ollut.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta hylkää Oy Haganol Ab:n tekemän oikaisuvaatimuksen. Oy Haganol Ab:n tulee hävittää Ruokaviraston valvontapyynnön 2289/04.02.01/2022 mukainen jäljellä oleva raaka-aine ja siitä valmistetut tuotteet todisteellisesti 31.5.2023 mennessä. Tuotetta ei saa hävittää luovuttamalla sitä edelleen.

Lisäksi ympäristöterveyslautakunta toteaa, että se vastaa elintarvikevalvonnasta ainoastaan valvonta-alueellaan, eikä voi ottaa kantaa elintarvikevalvonnan valtakunnalliseen ohjaukseen, joka on Ruokaviraston vastuulla.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Silja Mäkelä
silja.makela@hollola.fi
ympäristöterveysjohtaja

Liitteet

1 Lausuntopyyntö valituksen johdosta, Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Haganol Oy Ab, verkkojulkinen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus pyytää Hollolan ympäristöterveyslautakunnalta lausuntoa lautakunnan päätöksestä § 12, 18.5.2023 tehdyn valituksen johdosta. Lautakunta on mainitulla päätöksellä kumonnut Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ympäristöterveyskeskuksen toimialajohtajan päätöksestä § 32, 13.12.2022 tehdyn oikaisuvaatimuksen. Alkuperäisellä päätöksellä valittaja on määrätty hävittämään liian korkean matriinipitoisuuden sisältävä lakritsiuutejauhe-erä ja siitä valmistetut elintarvikkeet todisteellisesti määräaikaan mennessä. Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolten esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä. Lisäksi hallinto-oikeus pyytää toimittamaan jäljennökset alkuperäisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista.

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa valittaja vaatii, että viranomaiset peruuttavat päätöksensä tai aloittavat koko Suomen elintarviketeollisuutta tasa-arvoisesti koskevan seulonnan, jossa viranomaiset ottavat kaikilta toimijoilta näytteet tutkimuksiin ja tutkimustulosten perusteella raja-arvot ylittävät tuotteet vedetään pois markkinoilta ja estetään ko. raaka-aineen käyttäminen.

Valittaja kokee tulleen kohdelluksi epäoikeudenmukaisesti matriinin raja-arvojen ylityksessä, koska valvontaviranomaisille on toimitettu tieto, ettei matriinivapaata lakritsia ole ennen joulukuuta 2022 ollut saatavilla. Jotta kaikkia raaka-ainetta käyttäviä yrityksiä kohdeltaisiin tasapuolisesti, viranomaisen tulisi valittajan mukaan joko keskeyttää lakritsin käyttö Suomessa kokonaan ja estää lakritsia sisältävien elintarvikkeiden tuonti maahan, siihen saakka kunnes EU tasolla saadaan tehtyä selvitykset ja mahdollisesti muutettua raja-arvot tasolle, jolla lakritsia voisi jälleen käyttää tai olla puuttumatta asiaan tehtävien selvitysten ajan. Valittaja tuo myös esille, että on käyttänyt samaa raaka-ainetta erittäin pitkään eikä hänellä ole tiedossaan siihen liittyviä terveyshaittaepäilyjä. Lisäksi valittaja nostaa esille epäkohtina myös torjunta-aineasetuksen soveltamisen raaka-aineeseen valmistettavan elintarvikkeen sijaan sekä matriinipitoisuuden analysoinnissa esiintyvät ongelmat.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää antaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ympäristöterveyskeskus on toiminut Hollolan kunnan elintarvikevalvontaviranomaisena 31.12.2022 saakka ja sen jälkeen tehtävä on siirtynyt Hollolan vastuukuntana järjestämälle ympäristöterveydenhuollolle (Päijät-Hämeen ympäristöterveys). Tästä johtuen alkuperäisestä päätöksestä tehty oikaisuvaatimus on käsitelty Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnassa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Ympäristöterveyskeskus on saanut Ruokavirastosta kaksi valvontapyyntöä (2289/04.02.01/2022 ja 5568/04.02.01/2022), jotka koskevat valittajan vastaanottamia lakritsiuutejauhe-eriä. Valvontapyyntöjen syynä on liiallinen matriinin määrä lakritsiuutejauhe-erissä. Valvontapyyntöjen johdosta toimijan elintarvikehuoneistossa on suoritettu takaisinvetotarkastukset 5.5.2022, 6.10.2022 ja 11.10.2022. Tarkastuksista on laadittu yksi yhteinen tarkastuskertomus (tapahtumatunnus 1486359), josta ilmenevät tarkastuksilla tehdyt havainnot. Tarkastuksilla tehtyjen havaintojen perusteella toimijalle annettiin tarkastuskertomuksessa kehoitus hävittää valvontapyyntöjen kohteena olevat raaka-aineet ja niistä valmistetut tuotteet. Raaka-aineiden ja tuotteiden hävittämisestä tuli toimittaa todistus ympäristöterveyskeskukseen. Toimija ilmoitti 11.10.2022 suoritettulla tarkastuksella, haluavansa asiassa valituskelpoisen päätöksen ja hänelle varattiin mahdollisuus tulla kuulluksi ennen velvoittavan päätöksen tekemistä. Toimijan kuulemiseen antaman vastineen seurauksena lähetettiin Ruokavirastoon ohjauspyyntö ennen päätöksentekoa. Ohjauspyynnössä pyydettiin Ruokaviraston kannanottoa siihen, voidaanko toimijalle antaa määräys raaka-aineiden ja tuotteiden hävittämisestä, kun huomioidaan toimijan vastineessaan esittämät asiat. Ruokavirasto lähetti vastauksenaan ohjauspyyntöön 25.10.2022 päivätyn, Helsingin kaupungin elintarviketurvallisuusyksikölle lähettämänsä lausunnon 6597/04.02.20.10/2022 Ruokaviraston näkemys matriinin jäämistä elintarvikkeissa/lakritsituotteissa. Lausunnon perusteella Ruokaviraston näkemys on, että toimijan tulee vetää markkinoilta pois elintarvikkeet, jotka ovat torjunta-aineasetuksen vastaisia. Asiassa saadun selvityksen perusteella ympäristöterveyskeskuksen toimialajohtaja on annettujen kehotusten toimeenpanemiseksi tehnyt elintarvikelain 57 §:n mukaisen määräyksen. Toimija on tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen ympäristöterveyslautakunnalle, joka on hylännyt oikaisuvaatimuksen 18.5.2023.

Ympäristöterveyslautakunnan näkemyksen mukaan kunnallinen elintarvikevalvontaviranomainen on toiminut valituksen alaisessa asiassa Ruokaviraston toimeksiannon, sieltä saatujen ohjeiden ja elintarvikelainsäädännön mukaisesti. Kunnan toimivaltaisen elintarvikevalvontaviranomaisen tehtäviin kuuluu Ruokaviraston valvontapyyntöjen toimeenpano, koska elintarvikelain mukaan kunta huolehtii elintarvikevalvonnasta alueellaan. Kun toimija on jo tarkastuksella ilmoittanut haluavansa asiassa valituskelpoisen päätöksen, on annettujen kehotusten toimeenpanemiseksi ollut tarpeen antaa toimijaa velvoittava, elintarvikelain 57 §:n mukainen määräys toimenpiteisiin ryhtymisestä. Lautakunta katsoo, että viranomainen on asian käsittelyn eri vaiheissa pyrkinyt huolellisesti selvittämään sovellettavaa lainsäädäntöä Ruokavirastosta ja pyytänyt ohjausta valvonnan suorittamiseen. Ruokaviraston tehtäviin kuuluu vastata valtakunnallisesti erityistä asiantuntemusta vaativista elintarviketurvallisuuden valvontatehtävistä. Paikallinen valvontaviranomainen on pyrkinyt vastaamaan oman asiantuntemuksensa puitteissa valittajan esittämiin kysymyksiin tai hankkimaan niihin vastauksia Ruokavirastosta.

Valittaja kertoo saaneensa EU:lta lausunnon, jonka perusteella elintarvikkeen turvallisuuden arvioinnissa voisi käyttää ns. prosessikertoimia. Prosessikertoimien käyttö tarkoittaa sitä, että tuotteen määräystenmukaisuus todennetaan alkuperäisen raaka-aineen jäämäpitoisuuden perusteella. Valittaja on ymmärtänyt, että prosessikertoimia käyttämällä tuotannossa voisi siten käyttää lakritsiuutejauhetta,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

jonka matriinipitoisuus on korkeampi kuin torjunta-aineasetuksessa säädetty 0,01 mg/kg, kunhan lopputuotteen matriinipitoisuus ei ylitä asetuksessa säädettyä. Ruokavirastolta saadun ohjauksen perusteella torjunta-aineasetuksessa säädetty enimmäispitoisuus koskee nimenomaan alkuperäistä raaka-ainetta eli käytettävän lakritsiuutejauheen matriinipitoisuus ei saa ylittää torjunta-aineasetuksella annettua enimmäismäärää 0,01 mg/kg.

Valittaja tuo epäkohtana esille myös sen, että viranomaisilla ei ole esittää yksiselitteistä tutkimusmenetelmää matriinipitoisuuden analysoimiseen ja eri laboratorioissa tehtyjen tutkimusten välillä on suuria eroavaisuuksia. Torjunta-ainejäämitutkimusten mittausepävarmuuden oletetaan olevan 50 %, jollei laboratorio ilmoita pienempää mittausepävarmuutta. Käytännössä valvonnassa voidaan hylätä vain eriä, joiden tulos ylittää raja-arvon, kun tulkinnessa otetaan huomioon mittausepävarmuuden tulosta alentava vaikutus, eli tuote on varmasti määrästenvastainen. Ruokaviraston valvontapyyntö 2289/04.02.01./2022 mukaan takaisinvedettävässä lakritsiuutejauheessa oli matriinia 0,48 mg/kg:ssa. Tuloksen 0,48 mg/kg mittausepävarmuuden vaihteluvälin alaraja on 0,24 mg/kg, mikä on 24 kertaa enemmän kuin torjunta-aineasetuksessa asetettu raja-arvo.

Viranomaisnäytteissä matriinin analysointi on tehtävä matriinille akkreditoidulla menetelmällä ja akkreditoidussa laboratorioissa, mikäli sellainen on olemassa. Harvinaisempia analyysejä tai kemiallisia tutkimuksia kuten lakritsijuuriuutteen matriini -pitoisuutta, joudutaan teettämään alihankintana ulkomailta. Akkreditoinnilla tarkoitetaan laboratorion pätevyuden toteamista, jonka perustana on kansainvälinen standardi SFS-EN ISO/IEC17025. Akkreditoinnin avulla nimetyt laboratoriot ovat osoittaneet pätevyytensä sekä tulostensa luotettavuuden.

Ympäristöterveyslautakunta ei anna lausuntoa vaateista, jotka koskevat Ruokaviraston ja valittajan käymiä keskusteluja ja Ruokaviraston toimivaltaan kuuluvia elintarvikevalvonnan valtakunnallista ohjausta ja toimijoiden tasapuolista kohtelua valtakunnallisesti. Päijät-Hämeen ympäristöterveyden rekisterissä ei ole muita valvontakohteita, jotka käyttäisivät lakritsiuutejauhetta raaka-aineena, joten paikallisesti ei ole tarpeen selvittää asiaa muiden toimijoiden osalta.

Ympäristöterveyslautakunta esittää Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, että se hylkää lautakunnan päätöksestä § 12, 18.5.2023 tehdyn valituksen.

Lausuntoon liitetään seuraavat valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat:

- Ympäristöterveyskeskuksen toimialajohtajan päätös § 32, 13.12.2022
- Ruokaviraston valvontapyyntö 2289/04.02.01/2022 (salassa pidettävä, julkl (621 /199) 24 § 1 mom. 20 k.)
- Ruokaviraston valvontapyyntö 5568/04.02.01/2022 (salassa pidettävä, julkl (621 /1999) 24 § 1 mom. 20 k.)
- Tarkastuskertomus ja kuuleminen 20.10.2022 tapahtumatunnus 1486359
- Oy Haganol Ab vastine kuulemiseen 7.11.2022
- Ruokaviraston lausunto, Dnro 6597/04.02.20.10/2022, 25.10.2022
- Torjunta-ainejäämiä käsittelevän Euroopan komission pysyvän komitean kokousmuistio 22.-23.2.2022 (sante.ddg2.g.5(2022)6059712, (Muistion kohta A18. 5)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, ympäristöterveysjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Ympäristöterveyslautakunta, § 11, 18.04.2023
Ympäristöterveyslautakunta, § 31, 22.08.2023

§ 31

Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, viite 904/03.04.04.04.29/2023

HOLDno-2023-156

Ympäristöterveyslautakunta, 18.04.2023, § 11

Valmistelijat / lisätiedot:

Silja Mäkelä, Sanna Kousa

silja.makela@hollola.fi, sanna.kousa@hollola.fi

ympäristöterveysjohtaja, terveydensuojeluinsinööri

Hollolan kunnan ympäristöterveysjohtaja on tehnyt viranhaltijapäätöksen, jossa määrätään **** ***** 500 euron suuruinen seuraamusmaksu elintarvikelain (297/2021) 10 §:n rikkomisesta. ***** on harjoittanut elintarvikelain 5 §:n 9. kohdassa tarkoitettua elintarviketoimintaa, josta elintarvikelain 10 §:n mukaan on tehtävä ilmoitus toiminnan rekisteröintiä varten toimivaltaisen valvontaviranomaisen tarjoamaan sähköiseen palveluun tai toimitettava tiedot muulla tavoin toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle viimeistään neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista. Elintarvikelain 67 §:n mukaan toimivaltainen valvontaviranomainen voi määrätä toimijan maksamaan vähintään 300 euron ja enintään 5000 euron elintarvikevalvonnan seuraamusmaksun, jos toimija harjoittaa alkutuotantoa, elintarviketoimintaa tai kontaktimateriaalitoimintaa sellaisessa toimipaikassa, jota ei ole 9 tai 11 §:n mukaisesti hyväksytty tai josta ei ole tehty 8, 10 tai 13 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta.

**** ***** on jättänyt 3.4.2023 Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunnalle oikaisuvaatimuksen em. päätökseen. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa sen jälkeen, kun ***** on saanut päätöksen tiedokseen. Oikaisuvaatimuksessa ***** toteaa, että Sarin Herkkutuvan Facebook-sivusto on markkinointisivusto, jolla mainostetaan eri yrityksiä ja heidän tuotteitaan. ***** mielestä pelkät sosiaalisen median päivitykset eivät ole pätevä peruste antaa seuraamusmaksua ja toteaa, ettei hän ole harjoittanut sellaista elintarvikealan toimintaa, mikä vaatisi elintarviketoiminnan rekisteröintiä.

Elintarvikevalvontaviranomaisen tietoon on tullut 8.2.2023 Facebook-sivusto Sarin Herkkutupa, jossa on julkaistu elintarvikkeiden myynti-ilmoituksia 11.11.2021 – 7.2.2023 välisenä aikana yhteensä 19 kertaa. Lisäksi Sarin Herkkutupa on julkaissut Facebook-ryhmässä littiläisten oma tiedostuskanava yhteensä seitsemän elintarvikkeiden myynti-ilmoitusta samalla aikavälillä. Sivustojen ilmoituksissa on markkinoitu mm. saaristolaisleipää, kylmäsavulohta ja kylmäsavulohilevitettä, lihapiirakoita, karjalanpiirakoita ja hilloja. Ilmoitusten perusteella Sarin Herkkutupa on tilauksesta valmistanut asiakkaille erilaisia täytekakkuja ja voileipäkakkuja sekä ruokia. Facebook-ilmoitusten mukaan Sarin Herkkutupa on palvellut osoitteessa Kausansaarentie 2, 47400 Kausala. Sarin Herkkutuvalla on Facebook-ilmoitusten perusteella ollut käytössään elintarvikkeiden myyntiin soveltuva auto, josta elintarvikkeita on myyty mm. Kulman elintarvikkeen pihassa Kausalassa sekä Kausansaarentie 2:ssa. Facebook-ilmoitusten perusteella viranomainen on todennut,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

että **** * on harjoittanut elintarvikealan toimintaa sellaisessa toimipaikassa, josta ei ole tehty elintarvikelain 10 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta toiminnan rekisteröintiä varten.

Elintarvikelain 10 § 2. momentin mukaan ilmoitusta toiminnan rekisteröintiä varten ei tarvitse tehdä, jos toiminta ja siihen liittyvät riskit ovat vähäisiä ja elintarviketoiminta tapahtuu samassa huoneistossa kuin toimijan harjoittama muu elinkeinotoiminta, kyseessä on yksityinen henkilö tai toimintaa ei voida pitää elinkeinon harjoittamisena. Viranomaisena on käyttänyt **** * toiminnan rekisteröintivelvollisuuden ja riskien arvioinnissa Ruokaviraston ohjetta Rekisteröitävää elintarviketoimintaa vai ei? (ohje /versio 836/04.02.00.01/2022/2, voimaantulopäivä 5.5.2022), joka sisältää Ruokaviraston tulkintaa siitä, milloin elintarviketoiminta ja siihen liittyvät riskit ovat niin vähäiset, että toimintaa ei tarvitse rekisteröidä. Ruokaviraston tulkinannon mukaan vähäriskinen toiminta voi sisältää

- huoneenlämmössä säilyvien yhdistelmäelintarvikkeiden ja ei-eläinperäisten elintarvikkeiden myyntiä.
- huoneenlämmössä säilyvien eläinperäisten elintarvikkeiden myyntiä, jos ne on valmistettu hyväksytyssä elintarvikehuoneistossa.
- valmiiksi pakattujen ja pakastettujen yhdistelmäelintarvikkeiden ja ei-eläinperäisten elintarvikkeiden, kuten pakatun jäätelön myyntiä ja tarjoilua.
- hunajan myyntiä

**** * on markkinoinut Sarin Herkkutuvan Facebook-sivulla mm. kylmäsavulohta, kylmäsavulohilevitetä ja sillikaviaaria, jotka ovat helposti pilaantuvia, kylmäsäilytystä vaativia elintarvikkeita. Ruokaviraston tulkinannon mukaan etämyyntitoiminta, kuten etämyynti mm. sosiaalisessa mediassa on rekisteröitymisvelvollista, ellei etämyynti ole satunnaista ja vähäriskistä. Etämyynnin satunnaisuudella tarkoitetaan korkeintaan 12 yksittäistä myyntikertaa vuodessa ja vähäriskisyyteen pätevät etämyynnissä samat periaatteet kuin edellisessä kappaleessa on kuvattu. Elintarvikelain 10 §:n ja edellä selostettujen Ruokaviraston tulkintojen perusteella viranomaisena on katsonut seuraamusmaksua määrätessään, ettei **** * Sarin Herkkutuvan Facebook-sivuilla ja myyntiautosta harjoittama elintarvikkeiden myynti ole ollut riskeiltään vähäistä. **** * on siten ollut velvollisuus tehdä ilmoitus elintarviketoiminnasta toiminnan rekisteröintiä varten.

Oikaisuvaatimuksessa ***** mukaan terveydensuojeluinsinöörit Sanna Kousa ja Soile Taikina-aho ovat ilmoittaneet hänelle puhelinkeskustelussa, että seuraamusmaksu on annettu harkinnanvaraisesti ilman minkäänlaista faktaa ja todistusaineistoa ja ***** vaatii perusteettomiin väittämiin todisteet. Seuraamusmaksun määräämisen perusteet on kuvattu edellä. Maksun suuruus määräytyy elintarvikelain 67 §:ssä, jonka 1. mom. mukaan toimivaltainen valvontaviranomaisena voi määrätä toimijan maksamaan vähintään 300 euron ja enintään 5000 euron elintarvikevalvonnan seuraamusmaksun. **** * määrättävän seuraamusmaksun suuruuden arvioinnissa on huomioitu menettelyn laatu, vahingollisuus ja toistuvuus.

Sovellettava lainsäädäntö:

Elintarvikelaki (297/2023), 10 §, 67 §, 75 §
Hallintolaki (434/2023) 34 §
Laki sakon täytäntöönpanosta (672/2002)

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta hylkää ***** tekemän oikaisuvaatimuksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Ympäristöterveyslautakunta, 22.08.2023, § 31

Valmistelija / lisätiedot:

Silja Mäkelä

silja.makela@hollola.fi

ympäristöterveysjohtaja

Liitteet

1 Lausuntopyyntö valituksen johdosta, Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Sarin Herkkutupa, verkkojulkinen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus pyytää Hollolan ympäristöterveyslautakunnalta lausuntoa lautakunnan päätöksestä § 11, 18.4.2023 tehdystä valituksesta. Lautakunta on mainitulla päätöksellä kumonnut ympäristöterveysjohtajan päätöksestä § 3, 23.3.2023 tehdyn oikaisuvaatimuksen. Alkuperäisellä päätöksellä valittajalle on määrätty elintarvikelain mukainen seuraamusmaksu, koska toimija on harjoittanut elintarviketoimintaa sellaisessa toimipaikassa, josta ei ole tehty elintarvikelain 10 §:n mukaista ilmoitusta. Lausunnossa tulee antaa selostus asiasta, vastata oikeudenkäynnin osapuolten esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausua esitetystä selvityksestä. Lisäksi hallinto-oikeus pyytää toimittamaan jäljennökset alkuperäisen päätöksen perusteena olevista asiakirjoista.

Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa valittaja esittää, että seuraamusmaksu on määrätty väärin perustein eikä valvontaviranomaisella ole näyttöä, että valittaja olisi tehnyt elintarvikelain mukaisen rikkomuksen. Hän toteaa, että Sarin Herkkutupa ei ole yritys vaan brändi ja valvontaviranomainen ei ole huomioinut hänen todisteitaan tästä asiasta. Valittaja toteaa myös, että ei ole ostanut eikä myynyt elintarvikkeita, vaikka sivustolla näin ilmoitetaankin. Hän ei ole tehnyt ilmoitusta litin elintarvikevalvontaan, koska on muuttanut toiselle paikkakunnalle ja on tehnyt ilmoituksen sinne. Valittaja vaatii, että ympäristöterveyslautakunnan päätös § 11, 18.4.2023 kumotaan ja ympäristöterveyslautakunta maksaa valittajan oikeudenkäyntikulut.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää antaa Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle seuraavan lausunnon:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Asia on tullut vireille Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen 8.2.2023, kun Itä-Savon ympäristöterveydenhuolto pyysi tietoja Refood Oy:n/Sarin Herkkutuvan toiminnasta. Itä-Savon ympäristöterveydenhuollossa oli havaittu Sarin Herkkutupa - niminen Facebook-verkkosivu, jossa markkinoitiin elintarvikkeita. Toiminnan kotipaikaksi oli ilmoitettu verkkosivulla Kausala litin kunnassa. Kumpikaan toimija ei ollut Päijät-Hämeen ympäristöterveyden valvontakohderekisterissä eikä valvontaviranomainen ollut tietoinen toiminnasta. Refood Oy:n kahvila- ja leipomotoimintaa koskeva elintarvikehuoneistoilmoitus oli käsitelty 27.12.2022 Itä-Savon ympäristöterveydenhuollossa, mutta kyseinen toiminta ei ollut alkanut ilmoituksen mukaisessa toimipaikassa Savonlinnassa 8.2.2023 mennessä. Asian selvittämiseksi Refood Oy:lle lähetettiin 20.2.2023 selvityspyyntö. Selvityspyyntöön saatujen vastineiden mukaan Refood Oy ei liity Sarin Herkkutuvan toimintaan, joten siihen ei kohdistettu jatkotoimenpiteitä. Asianomaisen 1.3.2023 antamasta vastineesta on myös luettavissa, että hän on valmistanut ja myynyt itse valmistamia leivonnaisia ja myynyt elintarvikkeita.

litin kunnan elintarvikevalvontaviranomaisena toimiva Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunta katsoo, että valittaja on rikkonut elintarvikelain (297/2021) 10 §:ää, koska ei ole tehnyt elintarvikevalvontaan ilmoitusta Sarin Herkkutuvan harjoittamasta elintarvikelain 5 §:n 2 mom 9. kohdan mukaisesta elintarviketoiminnasta. Lautakunta katsoo, että julkisesti sosiaalisessa mediassa aikavälillä 11.11.2021-7.2.2023 esitetyt myynti-ilmoitukset osoittavat näin tapahtuneen. Myynti-ilmoituksissa sekä selvityspyyntöön ja kuulemiseen saaduissa vastineissa ei ole mainittu ketään muuta elintarvikkeiden valmistajaa tai myyjää, joka toimisi mainitun brändin nimen alla.

Elintarvikelain 10 § mukaan elintarvikealan toimijan on tehtävä ilmoitus elintarviketoiminnasta toiminnan rekisteröintiä varten toimivaltaisen valvontaviranomaisen tarjoamaan sähköiseen palveluun tai toimitettava tiedot muulla tavoin toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle viimeistään neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista. Elintarvikehuoneiston sijaintikunta käsittelee elintarviketoimintaa koskevan ilmoituksen. Rekisteröintivelvoite koskee myös elintarvikealan toimintaa harjoittavaa yksityistä henkilöä, ellei toiminta ja siihen liittyvät riskit ole vähäisiä.

Elintarvikelain 10 § mukaan toiminnan rekisteröinti-ilmoitusta ei tarvitse tehdä, jos toiminta ja siihen liittyvät riskit ovat vähäisiä. Kyseisen säädöksen perusteella mm. pop up- ravintolatoiminta on Ruokaviraston tulkinnan mukaan vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Pop up-toiminta, johon valittaja vastineessaan viittaa, koskee Ruokaviraston ohjeistuksen mukaan satunnaista, korkeintaan 12 kertaa vuodessa tapahtuvaa yksityisen henkilön tai yrityksen harjoittamaa ravintolatoimintaa tai vastaavaa elintarvikkeiden tarjoilua. Pop up-ravintolassa ei saa valmistaa ja/tai myydä ruokaa tai elintarvikkeita myöhempää käyttöä varten säilytettäväksi. Ruokaviraston ohjeistuksen mukaan vähäriskisten elintarvikkeiden etämyyntitoimintaa saa harjoittaa satunnaisesti ilman toiminnan rekisteröintiä esim. Facebookin ryhmien tai muun sosiaalisen median tilien kautta. Etämyynnissä satunnaisuudella tarkoitetaan korkeintaan 12 yksittäistä myyntikertaa vuodessa. Tulkinnat perustuvat Ruokaviraston ohjeeseen Rekisteröitävää elintarviketoimintaa vai ei? Ohje/versio 836/04.02.00.01

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

/2022/3 <https://www.ruokavirasto.fi/yritykset/oppaat/rekisteroitavaa-elintarviketoimintaa-vai-ei/rekisteroitavaa-elintarviketoimintaa-vai-ei/>, (viimeisin versio).

Sarin Herkkutupa on myynti-ilmoitusten perusteella markkinoinut mm. leivonnaisia, kylmäsavulohta ja muita kalajalosteita, mausteita, oliiviöljyä sekä tilauksesta valmistettavia jouluruokia ja täytekakkuja etämyyntinä sosiaalisessa mediassa. Ilmoitusten perusteella Sarin Herkkutuvalla on ollut myös elintarvikkeiden myyntivaunu. Toiminta ei siten ole vastannut pop up-ravintolan määritelmää. Markkinoidun tuotevalikoiman perusteella kyseessä ei myöskään ole ollut pelkästään vähäriskisten elintarvikkeiden satunnainen etämyynti.

Elintarvikealan toiminta, josta seuraamusmaksu on määrätty, on sosiaalisessa mediassa julkaistujen ilmoitusten mukaan tapahtunut aikavälillä 11.11.2021 – 7.2.2023 litissä. Päijät-Hämeen ympäristöterveyden saamien tietojen mukaan toimija Refood Oy on rekisteröity 5.12.2022 elintarvikealan toimijaksi Itä-Savon ympäristöterveydenhuollon kohderekisteriin nimellä Sarin Herkkutupa. Valittajan olisi pitänyt tehdä rekisteröinti-ilmoitus Päijät-Hämeen ympäristöterveyteen (aiemmin Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän ympäristöterveyskeskus) harjoittamastaan elintarviketoiminnasta. Vuonna 2022 Itä-Savon ympäristöterveydenhuoltoon Refood Oy:n nimellä tehty rekisteröinti-ilmoitus ei kata valittajan Sarin Herkkutupa – nimellä tapahtunutta toimintaa litissä eikä vapauta häntä ilmoitusvelvollisuudesta sen osalta. Valittaja on ollut tietoinen velvollisuudestaan, koska on tiedustellut asiaa sähköpostilla terveydensuojeluinsinööriltä 13.10.2022.

Valittaja tuo esille, että valvontaviranomaiset eivät ole ottaneet huomioon hänen näkemystään toiminnasta ja siitä olevia todisteita. Toimijaa kuultiin ennen seuraamusmaksun määräämistä 7.3.2023 lähetetyllä kuulemiskirjeellä. Toimijan antama vastine tutkittiin ennen päätöksentekoa, eikä vastineessa tuotu esille sellaisia seikkoja, jotka olisivat antaneet aiheutta jättää seuraamusmaksu määräämättä tai muuttaa suunniteltua päätöstä. Seuraamusmaksupäätöksessä on otettu kantaa toimijan antamassa vastineessa esitettyihin seikkoihin ja väitteisiin.

Ympäristöterveyslautakunta esittää Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, että se hylkää lautakunnan päätöksestä § 11, 18.4.2023 tehdyn valituksen. Päijät-Hämeen ympäristöterveys ei korvaa valittajan oikeudenkäyntikuluja.

Lausuntoon liitetään seuraavat valituksenalaisen päätöksen perusteena olevat asiakirjat:

- Kuvakaappaukset sosiaalisesta mediasta ajalta 11.11.2021-7.3.2023
- Selvityspyyntö Refood Oy, 20.2.2023
- Vastineet selvityspyyntöön 20.2.2023 ja 1.3.2023
- Kuulemiskirje 7.3.2023
- Vastine kuulemiseen 8.3.2023
- Ympäristöterveysjohtajan päätös § 3, 28.3.2023
- Oikaisuvaatimus ympäristöterveysjohtajan päätökseen 3.4.2022

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Ympäristöterveysjohtaja, Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

§ 32

Jäsenen nimeäminen Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteistyöryhmään

HOLDno-2023-665

Valmistelija / lisätiedot:
Silja Mäkelä
silja.makela@hollola.fi
ympäristöterveysjohtaja

Liitteet

1 Valtioneuvoston asetus 308/2023

Valtioneuvoston asetuksen 308/2023 hyvinvointialueiden varautumisesta sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin mukaan hyvinvointialueen on sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevissa valmiussuunnitelmissaan otettava huomioon niiden yhteensopivuus alueensa pelastustoimen, kuntien ja yhteistyöalueen muiden hyvinvointialueiden kanssa. Tämän tehtävän tukemiseksi hyvinvointialueella tulee olla alueellinen yhteistyöryhmä ohjaamaan ja yhteen sovittamaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta ja varautumista. Yhteistyöryhmässä tulee olla perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalihuollon ja pelastustoimen edustus sekä asiantuntemusta ainakin ympäristöterveydenhuollosta ja alueen kuntien varautumisesta.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen johtaja on viranhaltijapäätöksellä 14.6.2023 § 54, perustanut valmiuden ja varautumisen alueellisen yhteistyöryhmän ja varautumisen ydinryhmän ja nimennyt ryhmään hyvinvointialueen edustajat. Päätöksessä todetaan, että varautumisen ydinryhmä kutsuu alueellisen yhteistyöryhmän työskentelyyn mukaan kuntien sekä ympäristöterveydenhuollon edustuksen.

Alueellisen yhteistyöryhmän puheenjohtaja on ympäristöterveysjohtajalle 11.7.2023 lähettämällään viestillä pyytänyt nimeämään ympäristöterveydenhuollon edustajan Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteistyöryhmään.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta päättää nimetä ympäristöterveydenhuollon edustajaksi Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteistyöryhmään ympäristöterveysjohtaja *****. Samalla lautakunta päättää, että ympäristöterveysjohtaja voi tarvittaessa tapauskohtaisesti päättää varahenkilöstään.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

ympäristöterveysjohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhteistyöryhmän puheenjohtaja, Lahden kaupunki / kaupungineläinlääkäri, WebLumu/kirjaamo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 33

Ajankohtaiset asiat

Valmistelija / lisätiedot:
Silja Mäkelä
silja.makela@hollola.fi
ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveysjohtaja Silja Mäkelä antaa katsauksen Päijät-Hämeen ympäristöterveydenhuollon ajankohtaisiin asioihin.

Ympäristöterveyslautakunnan kokouksen 13.9.2023 alussa järjestetään lautakunnan jäsenille perehdytys Opiferus Tietovarasto - järjestelmän käyttöön. Järjestelmän kautta on mahdollista seurata ympäristöterveydenhuollon toteutuneita suoritteita kuntakohtaisesti.

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee ajankohtaiskatsauksen ja perehdytystilaisuuden tiedoksi.

Päätös

Esityslistan mukaisten katsausten lisäksi ympäristöterveysjohtaja antoi katsauksen lintuinfluenssatilanteesta Päijät-Hämeen alueella.

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

§ 34

Ilmoitusasiat

Pöytäkirjat

Esityslistat

Kirjeet

Ehdotus

Esittelijä: Silja Mäkelä, ympäristöterveysjohtaja

Ympäristöterveyslautakunta merkitsee tiedoksi tässä pykälässä olevat ilmoitusasiat.

Päätös

Ilmoitettavia asioita ei ollut tässä kokouksessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§25, §26, §27, §28, §29, §30, §31, §33, §34

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- oppilaan arviointia (Perusopetuslaki 22 ja 42 c §).

Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asiantuntijajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§32

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen. Riita-asia käsitellään käräjäoikeudessa.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Hollolan kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Hollolan kunta.

Hollolan kunta / Kirjaamo
Postiosoite: PL 66, 15871 Hollola
Käyntiosoite: Tiilijärventie 7 F, 15870 Hollola
Sähköposti: kirjaamo(at)hollola.fi
Puhelinnumero: 044 780 1427

Kirjaamon aukioloajat: maanantai-perjantai klo 9.00-15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon vaaditaan oikaisua
- miten päätöstä vaaditaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Hollolan asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite, puhelinnumero ja muut asian hoitamiseksi tarvittavat yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hollolan kunnan kirjaamosta.